

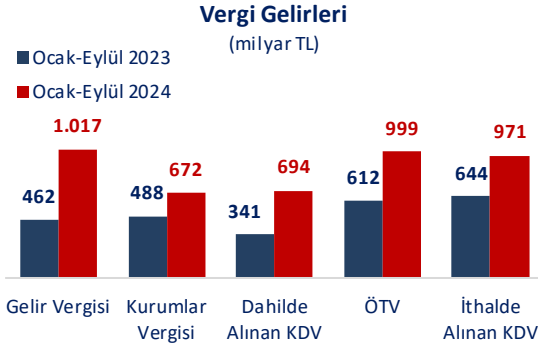

Merkezi yönetim bütçesi Eylül'de 100,5 milyar TL açık verdi.

Eylül ayında bütçe gelirleri yıllık bazda %88,5 oranında artarak 831,6 milyar TL'ye ulaşırken, bütçe harcamaları personel giderleri ve cari transferlerdeki yükselişlerin etkisiyle %63,4 artarak 932,1 milyar TL oldu. Merkezi yönetim bütçe açığının Eylül ayında yıllık bazda %22,3 oranında gerileyerek 100,5 milyar TL düzeyinde gerçekleştiği Eylül'de faiz dışı bütçe açığı 48,2 milyar TL oldu. Yılın ilk 9 ayı itibarıyla bütçe açığı iki katından fazlasına çıkarak 1,1 trilyon TL, faiz dışı açık da 161,3 milyar TL seviyesinde gerçekleşti.

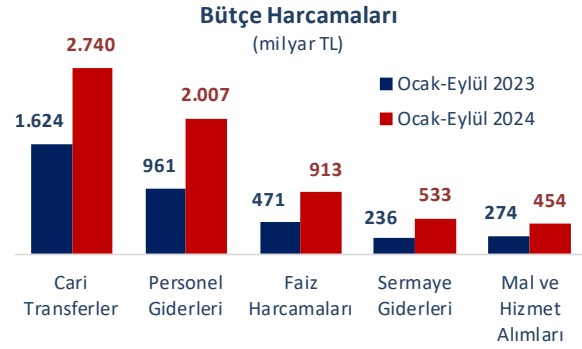
Vergi gelirlerindeki yıllık artış Eylül'de ivme kazandı.

Eylül ayında vergi gelirleri yıllık bazda %89,6 artışla 732,2 milyar TL'ye ulaştı. Bu artışta kurumlar vergisindeki hızlı artış etkili olurken, gelir vergisi (%119) ve dahilde alınan katma değer vergisi (%62,4) kalemleri de sırasıyla 140,8 milyar TL ve 90,8 milyar TL katkıda bulundu. Dahilde alınan KDV'nin alt kalemlerine bakıldığında beyana dayanan KDV tahsilatı yıllık bazda %47,4 daralırken, tevkif suretiyle kesilen KDV tahsilatının %1.610 oranıyla yıllık bazda hızlı artışını sürdürdüğü görüldü. Bunun yanı sıra, otomobil piyasasında devam eden olumsuz seyrin etkisiyle motorlu taşıtlardan alınan özel tüketim vergisi yıllık bazda %5,8 daralarak toplam ÖTV gelirlerindeki yıllık artışın %28,7 ile sınırlı kalmasına yol açtı.

Eylül'de faiz harcamaları yıllık bazda %110,1 yükseldi.

Eylül ayında faiz harcamaları yıllık bazda %110,1 ile hızlı yükseldi. Eylül'de sermaye giderleri, gayrimenkul sermaye üretim harcamalarındaki hızlı artış nedeniyle bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %127 artarak 84,3 milyar TL düzeyine ulaştı. Bu dönemde personel giderleri (%82,5), sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri (%75,5) ve cari transferler (%56,9) kalemlerindeki harcamalar da yıllık TÜFE'nin üzerinde artış kaydetti. Öte yandan, aynı dönemde Ağustos ayına paralel bir şekilde sermaye transferleri ve borç verme kalemlerindeki harcamaların yıllık bazda sırasıyla %79,2 ve %33,8 oranında gerilemesi dikkat çekti.

Beklentiler...

Eylül ayında bütçe harcamalarının yıllık bazda gelirlerden daha yavaş artması olumlu bir görünüme işaret etti. Ayrıca, Ocak-Eylül döneminde 1,1 trilyon TL düzeyine yükselen kümülatif bütçe açığı, Orta Vadeli Program'da yıl geneli için belirlenen 2.149 milyar TL düzeyindeki hedefin %50'sini oluşturdu. Bu çerçevede, OVP hedefine göre yılın son 3 ayında ilk 9 ayda kaydedilen bütçe açığı kadar alan bulunuyor.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Eylül		%	Ocak-Eylül			OVP	(milyar TL) Gerç./ OVP
	2023	2024		2023	2024	%		
			Değişim			Değişim	Tahmini	Tahmini
Harcamalar	570,5	932,1	63,4	3.952,6	7.158,6	81,1	11.213,1	63,8
Faiz Harcamaları	70,8	148,7	110,1	470,9	912,7	93,8	1.297,8	70,3
Faiz Dışı Harcamalar	499,7	783,4	56,8	3.481,7	6.246,0	79,4	9.915,4	63,0
Gelirler	441,3	831,6	88,5	3.440,0	6.084,6	76,9	9.064,7	67,1
Vergi Gelirleri	386,2	732,2	89,6	2.982,0	5.134,1	72,2	7.605,5	67,5
Diğer Gelirler	55,0	99,4	80,5	457,9	950,6	107,6	1.459,2	65,1
Bütçe Dengesi	-129,2	-100,5	-22,3	-512,6	-1.074,0	109,5	-2.148,5	50,0
Faiz Dışı Denge	-58,5	48,2	-	-41,7	-161,3	286,5	-850,7	19,0

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Berkay Arık
Uzman Yardımcısı
berkay.arik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Utkan İnam
Uzman Yardımcısı
utkan.inam@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Hilal Büşra Ceylan
Uzman Yardımcısı
büsra.ceylan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.